

AKUZATIV ČASOVÝ:

= jedná se o bezpředložkový 4. pád, kterým se vyjadřuje příslovečné určení času na otázku **jak dlouho?**

Mater filium longas horas exspectabat.

= Matka čekala na syna (po) dlouhé hodiny.

Duodequadraginta annos tyrannus Siciliae fuit Dionysius.

= 38 let byl Dionýsios samovládcem Sicílie.

• Slouží také pro udání věku:

1) akuz. základní číslovky + participium perf. pasiva: **natus, a, um**

(od deponentního slovesa nascor, i, natus sum = rodit se, narodit se)

Quot annos natus es?

= Kolik je ti let?

Cato annos quinque et octoginta natus e vita excessit.

= Cato zemřel (jsa narozen 85 let = jsa na světě 85 let =) ve věku 85 let.

Caesar quindecim annos natus patrem amisit.

= Caesar ztratil v patnácti letech otce.

2) akuz. číslovky řadové + sloveso **ago, ere, egi, actum**

(= dělat, vykonávat: **vitam agere** = trávit život, žít)

Quartum ago annum et decimum.

= Žiji 14. rok = jde mi na 14. rok.

(Jinak se udává věk také genitivem vlastnosti závislým na substantivu:

puer novem annorum = devítiletý hoch.)

ABLATIV ČASOVÝ:

= jedná se o bezpředložkový 6. pád, kterým se vyjadřuje příslovečné určení času na otázku **kdy?**

die = ve dne

nocte = v noci

initio = na začátku

solis occasu = při západu slunce (occasus, us, m. = západ, zánik)

primo bello Punico = za první punské války

anno Domini = léta Páně